

Oświadczenie Rządowe

z dnia 21 września 1922 r.

w przedmiocie przystąpienia Rzeczypospolitej Polskiej do Międzynarodowej Konwencji Radiotelegraficznej, podpisanej w Londynie dn. 5 lipca 1912 roku.

Podaje się niniejszem do wiadomości, że w wykonaniu aneksu I do art. 19 Traktatu między Głównymi Mocarstwami Sprzymierzonymi i Stowarzyszonymi a Polską, podpisanego w Wersalu dnia 28 czerwca 1919 r. (Dz. U. R. P. 1920 r. № 110, poz. 728), a ratyfikowanego przez Polskę dn. 1 września 1919 r. zgodnie z ustawą z dnia 31 lipca 1919 r. (Dz. U. R. P. 1920 r. № 35, poz. 199), Rząd Polski zgłosił w dniu 7 stycznia 1921 r. przystąpienie z zastrzeżeniami do Międzynarodowej Konwencji Radiotelegraficznej, podpisanej w Londynie dn. 5 lipca 1912 roku, której treść brzmi, jak następuje:

MIĘDZYNARODOWA KONWENCJA RADJOTELEGRAFICZNA

zawarta pomiędzy

Niemcami i niemieckimi protektoratami, Stanami Zjednoczonymi Ameryki i posiadłościami Stanów Zjednoczonych Ameryki, Republiką Argentyńską, Austrią, Wę-

CONVENTION RADIOTÉLÉGRAPHIQUE INTERNATIONALE

conclue entre

L'Allemagne et les Protectorats allemands, les Etats-Unis d'Amérique et les Possessions des Etats-Unis d'Amérique, la République Argentine, l'Autriche, la

grami, Bośnią - Hercegowiną, Belgją, Kongo Belgijskiem, Brazylią, Bułgarią, Chili, Danją, Egiptem, Hiszpanją i kolonjami Hiszpańskimi, Francją i Algierją, Francuską zachodnią Afryką, Francuską środkową Afryką, Indo-Chinami, Madagaskarem, Tunise, Wielką Brytanią i różnemi kolonjami i protektoratami Brytyjskimi, Związkiem południowo Afrykańskim, Związkiem Państw Australijskich, Kanadą, Indjami Brytyjskimi, Nową Zelandją, Grecją, Włochami i kolonjami, Japonją i Chosen, Formozą, Sachalinem Japońskim i dzierżawionem terytorjum Kwantung, Marokko, Monako, Norwegją, Holandją, Indjami Holenderskimi i kolonją Curaçao, Persją, Portugalją i kolonjami Portugalskimi, Rumunją, Rosją i rosyjskimi posiadłościami i protektoratami, Republiką San-Marino, Sjamem, Szwecją, Turcją i Urugwajem.

Niżej podpisani pełnomocnicy Rządów Krajów wyżej wymienionych, zebrawszy się na Konferencji w Londynie, postanowili zawrzeć za wspólną zgodą następującą Konwencję, z zastrzeżeniem ratyfikacji:

Art. 1.

Wszystkie układające się Strony obowiązują się do zastosowania postanowień niniejszej Konwencji na wszystkich r.-t. stacjach (nadrzeżnych i okrętowych), urządzonych lub eksploatowanych przez układające się Strony i otwartych dla publicznej obsługi korespondencji pomiędzy lądem a okrętami na morzu.

Zobowiązują się ponadto nakazać zachowywanie tych postanowień przedsiębiorstw prywatnym, upoważnionym bądź do urządzenia lub eksploatacji stacji radjotelegraficznych nadbrzeżnych, otwartych dla publicznej obsługi korespondencji pomiędzy lądem a okrętami na morzu, bądź to do urządzenia lub eksploatacji stacji radjotelegraficznych, otwartych lub nie dla publicznej obsługi korespondencji na okrętach pod ich banderą.

Art. 2.

Stacją nadbrzeżną nazywa się każdą radjotelegraficzną stację urządzoną na lądzie stałym lub na pokładzie okrętu, stale stojącego na kotwicy i używaną do wymiany korespondencji z okrętami na pełnem morzu.

Każda stacja radjotelegraficzna, urządzona na okręcie niestacjonowanym, nazywa się okrętową.

Art. 3.

Stacje nadbrzeżne i okrętowe obowiązane są do wzajemnej wymiany radjotelegramów bez różnicy radjotelegraficznego systemu, przyjętego przez te stacje.

Każda stacja okrętowa obowiązana jest do wymiany radjotelegramów z każdą inną stacją okrętową bez różnicy radjotelegraficznego systemu, przyjętego przez te stacje.

Jednakże, ażeby nie przeszkadzać postępowi nauki, postanowienia niniejszego artykułu nie stają

Hongrie, la Bosnie-Herzégovine, la Belgique, le Congo belge, le Brésil, la Bulgarie, le Chili, le Danemark, l'Égypte, l'Espagne et les Colonies espagnoles, la France et l'Algérie, l'Afrique occidentale française, l'Afrique équatoriale française, l'Indo-Chine, Madagascar et diverses Colonies, et Protectorats britanniques, l'Union de l'Afrique du Sud, la Fédération australienne, Le Canada, les Indes britanniques, la Nouvelle-Zélande, la Grèce, l'Italie et les Colonies italiennes, le Japon et Chosen, Formosa, le Sakhalin japonais et le territoire loué de Kwantoung, le Maroc, Monaco, la Norvège, les Pays-Bas, les Indes néerlandaises et la Colonie de Curaçao, la Perse, le Portugal et les Colonies portugaises, la Roumanie, la Russie et les Possessions et Protectorats russes, la République de Saint Marin, le Siam, la Suède, la Turquie et l'Uruguay.

Les sous signés, plénipotentiaires des Gouvernements des Pays ci-dessus énumérés, s'étant réunis en Conférence à Londres, ont, d'un commun accord et sous réserve de ratification, arrêté la Convention suivante:

Art. 1.

Les Hautes Parties contractantes s'engagent à appliquer les dispositions de la présente Convention dans toutes les stations radiotélégraphiques (stations côtières et stations de bord), qui sont établies ou exploitées par les Parties contractantes et ouvertes au service de la correspondance publique entre la terre et les navires en mer.

Elles s'engagent, en outre, à imposer l'observation de ces dispositions aux exploitations privées autorisées, soit à établir ou à exploiter des stations côtières radiotélégraphiques ouvertes au service de la correspondance publique entre la terre et les navires en mer, soit à établir ou à exploiter des stations radiotélégraphiques ouvertes ou non au service de correspondance publique à bord des navires qui portent leur pavillon.

Art. 2.

Est appelée station côtière, toute station radiotélégraphique établie sur terre ferme ou à bord d'un navire ancré à demeure et utilisée pour l'échange de la correspondance avec les navires en mer.

Toute station radiotélégraphique établie sur un navire autre, qu'un bateau fixe, est appelée station de bord.

Art. 3.

Les stations côtières et les stations de bord sont tenues d'échanger réciproquement les radiotélégrammes sans distinction du système radiotélégraphique adopté par ces stations.

Chaque station de bord est tenue d'échanger les radiotélégrammes avec toute autre station de bord sans distinction du système radiotélégraphique adopté par ces stations.

Toute fois, afin de ne pas entraver les progrès scientifiques, les dispositions du présent article n'empê-

na przeszkodzie do ewentualnego użycia radiotelegraficznego systemu, który nie nadaje się do komunikacji z innymi systemami byleby ta niemożność komunikowania się zależała od istoty tego systemu i nie była następstwem zarządzeń, przyjętych jedynie w celu przeszkodzenia we wzajemnym porozumiewaniu się.

Art. 4.

Pomimo postanowień artykułu 3, stacja może być przeznaczoną do ograniczonej służby korespondencyjnej, określonej celem korespondencji, albo też innymi okolicznościami niezależnymi od stosowanego systemu.

Art. 5.

Każdą z Wysokich układających się Stron obowiązuje się do połączenia stacji nadbrzeżnych z siecią telegraficzną za pomocą osobnych przewodów, lub przynajmniej wydać zarządzenia, zapewniające wymianę telegramów pomiędzy stacjami nadbrzeżnymi a siecią telegraficzną.

Art. 6.

Wysokie układające się strony wzajemnie podają sobie do wiadomości nazwy stacji nadbrzeżnych i okrętowych wzmiankowanych w art. 1 jak również w Regulaminie wszystkie wskazówki nadające się do ułatwienia i przyspieszenia wymiany radiotelegraficznej korespondencji i które zostaną wyszczególnione w Regulaminie.

Art. 7.

Każda z Wysokich układających się Stron przestrzega sobie prawo wydania zarządzenia lub też zezwolenia, aby na stacjach, wskazanych w art. 1, niezależnie od instalacji, których szczegóły ogłoszone są zgodnie z art. 6 — na ustawienie i uruchomienie innych urządzeń, przeznaczonych do specjalnego radiotelegraficznego przesyłania bez ogłoszenia szczegółów tych urządzeń.

Art. 8.

Eksploatacja radiotelegraficznych stacji — powinna być, o ile możliwości, tak zorganizowana, ażeby nie przeszkadzała pracy innych stacji tego rodzaju.

Art. 9.

Radiotelegraficzne stacje obowiązane są przyjmować z bezwzględnym pierwszeństwem sygnały z wszelkiego źródła, wzywające pomocy, odpowiadać na nie i nadawać.

Art. 10.

Oplata za radiotelegram, zależnie od wypadku, składa się:

1. (a) z „opłaty nadbrzeżnej”, która przypada stacji nadbrzeżnej;
- (b) z „opłaty okrętowej”, która przypada stacji okrętowej;
2. z opłaty za przesyłkę drutem po liniach telegraficznych, obliczonej według zwykłych przepisów;

chent pas l'emploi éventuel d'un système radiotélégraphique incapable de communiquer avec d'autres systèmes, pourvu que cette incapacité soit due à la nature spécifique de ce système et qu'elle ne soit pas l'effet de dispositifs adoptés uniquement en vue d'empêcher l'intercommunication.

Art. 4.

Nonobstant les dispositions de l'article 3, une station peut être affectée à un service de correspondance ou par d'autres circonstances indépendantes du système employé.

Art. 5.

Chacune des Hautes Parties contractantes s'engage à faire relier les stations côtières au réseau télégraphique par des fils spéciaux ou, tout au moins, à prendre d'autres mesures assurant un échange rapide entre les stations côtières et le réseau télégraphique.

Art. 6.

Les Hautes Parties contractantes se donnent mutuellement connaissance des noms des stations côtières et des stations de bord visées à l'article 1-er ainsi que de toutes les indications propres à faciliter et à accélérer les échanges radiotélégraphiques, qui seront spécifiées dans le Règlement.

Art. 7.

Chacune des Hautes Parties contractantes se réserve la faculté de prescrire ou d'admettre que dans les stations visées à l'article 1-er, indépendamment de l'installation, dont les indications sont publiées conformément à l'article 6, d'autres dispositifs soient établis et exploités en vue d'une transmission radiotélégraphique spéciale sans que les détails de ces dispositifs soient publiés.

Art. 8.

L'exploitation des stations radiotélégraphiques est organisée, autant que possible, de manière à ne pas troubler le service d'autres stations de l'espèce.

Art. 9.

Les stations radiotélégraphiques sont obligées d'accepter par priorité absolue les appels de détresse, quelle qu'en soit la provenance, de répondre de même à ces appels et d'y donner la suite qu'ils comportent.

Art. 10.

La taxe d'un radiotélégramme comprend, selon le cas:

1. (a) la „taxe côtière” qui appartient à la station côtière;
- (b) la „taxe de bord”, qui appartient à la station de bord;
2. la taxe pour la transmission sur les lignes télégraphiques, calculée d'après les règles ordinaires;

3. z opłat za tranzyto pośredniczących nadbrzeżnych lub okrętowych stacji i z opłat przypadających za szczególne świadczenia, żądane przez nadawcę.

Wysokość opłaty nadbrzeżnej podlega zatwierdzeniu Rządu, od którego zależy stacja nadbrzeżna, a wysokość opłaty okrętowej — zatwierdzenia Rządu, od którego zależy okręt.

Art. 11.

Postanowienia niniejszej Konwencji uzupełnione są przez Regulamin, który ma tę samą prawomocność i uzyskuje moc obowiązującą jednocześnie z Konwencją.

Postanowienia niniejszej Konwencji i dotyczącego jej Regulaminu mogą być zmienione w każdym czasie za wzajemną zgodą przez Wysokie układające się Strony. Będą się odbywały periodycznie Konferencje pełnomocników uprawnionych do wprowadzenia zmian w Konwencji i w Regulaminie. Każda Konferencja sama ustali miejsce i czas następnego zebrania.

Art. 12.

Konferencje te składają się z delegatów Rządów krajów, układających się.

W naradach każdy kraj rozporządza tylko jednym głosem.

Jeżeli jakiś Rząd przystępuje do Konwencji w imieniu swych kolonji, posiadłości lub protektoratów, następne Konferencje mogą postanowić, że całość albo część owych kolonji, posiadłości lub protektoratów należy uważać jako jeden kraj dla zastosowania poprzedniego ustępu. Jednakowoż ilość głosów, przysługujących jednemu Rządowi, łącznie z jego kolonjami, posiadłościami i protektoratami nie może przekraczać sześciu.

Uważane są przy stosowaniu tego artykułu jako tworzące jeden kraj:

- Niemiecka Afryka wschodnia;
- Niemiecka Afryka południowo-wschodnia;
- Kamerun;
- Togo;
- Niemieckie protektoraty oceanu Spokojnego;
- Alaska;
- Hawai i inne Amerykańskie posiadłości w Polinezji;
- Wyspy Filipińskie;
- Porto-Rico i Amerykańskie posiadłości na wyspach Antylskich;
- Strefa kanału Panamskiego;
- Kongo Belgijskie;
- Hiszpańska kolonja zatoki Gwinejskiej;
- Francuska zachodnia Afryka;
- Francuska równikowa Afryka;
- Indo-Chiny;
- Madagaskar;
- Tunis;
- Unja Południowej Afryki;
- Związek państw Australijskich;
- Kanada;
- Indje Brytyjskie;
- Nowa Zelandja;
- Erytrea;

3. les taxes de transit des stations côtières ou de bord intermédiaires et les taxes afférentes aux services spéciaux demandés par l'expéditeur.

Le taux de la taxe côtière est soumis à l'approbation du Gouvernement, dont dépend la station côtière; celui de la taxe de bord, à l'approbation du Gouvernement, dont dépend le navire.

Art. 11.

Les dispositions de la présente Convention sont complétées par un Règlement, qui a la même valeur et entre en vigueur en même temps que la Convention.

Les prescriptions de la présente Convention et du Règlement y relatif peuvent être à toute époque modifiées d'un commun accord par les Hautes Parties contractantes. Des conférences de plénipotentiaire, ayant le pouvoir de modifier la Convention et le Règlement auront lieu périodiquement; chaque conférence fixera elle-même le lieu et l'époque de la réunion suivante.

Art. 12.

Ces conférences sont composées de délégués des Gouvernements des Pays contractants.

Dans les délibérations, chaque Pays dispose d'une seule voix.

Si un Gouvernement adhère à la Convention pour ses colonies, possessions ou protectorats, les conférences ultérieures peuvent décider, que l'ensemble ou une partie de ces colonies, possessions ou protectorats est considéré comme formant un pays pour l'application de l'alinéa précédent. Toutefois le nombre des voix, dont dispose un Gouvernement, y compris ses colonies, possessions ou protectorats, ne peut dépasser six.

Sont considérés comme formant un seul pays pour l'application du présent article:

- L'Afrique orientale allemande;
- L'Afrique allemande du Sud-Ouest;
- Le Cameroun;
- Le Togo;
- Les Protectorats allemands du Pacifique;
- L'Alaska;
- Hawai et les autres possessions américaines de la Polynésie;
- Les Iles Philippines;
- Porto-Rico et les possessions dans les Antilles;
- La Zone du Canal de Panama;
- Le Congo belge;
- La Colonie Espagnole du Golfe de Guinée;
- L'Afrique occidentale française;
- L'Afrique équatoriale française;
- L'Indo-Chine;
- Madagascar;
- La Tunisie;
- L'Union de l'Afrique du Sud;
- La Fédération australienne;
- Le Canada;
- Les Indes britanniques;
- La Nouvelle-Zélande;
- L'Erythrée;

Somali Włoskie;
Korea, Formoza, Sachalin japoński i dzierżawione terytorjum Kwantuńskie;
Indje Holenderskie;
Kolonja Curaçao;
Portugalska Afryka zachodnia;
Portugalska Afryka wschodnia i portugalskie posiadłości w Azji;
Rosyjska Azja środkowa (wybrzeże morza Kaspijskiego);
Buchara;
Chiwa;
Syberja zachodnia (wybrzeże oceanu Lodowatego);
Syberja wschodnia (wybrzeże oceanu Spokojnego);

Art. 13.

Międzynarodowe Biuro Unji Telegraficznej ma powierzony sobie obowiązek zbierania, zestawiania i ogłaszania wszelkiego rodzaju informacji, dotyczących radjotelegrafji, powiadamiania o wnioskach co do zmian Konwencji i Regulaminu, ogłaszania przyjętych zmian i wogóle zajmowania się wszystkimi pracami administracyjnymi, które mu będą powierzone w interesie Międzynarodowej Radjotelegrafji.

Koszta utrzymania tej instytucji ponoszone będą przez wszystkie kraje układające się.

Art. 14.

Każda z Wysokich Stron układających się zastrzega sobie możność oznaczania warunków, pod którymi ona dopuszcza radjotelegramy pochodzące lub przeznaczone dla stacji okrętowej albo nadbrzeżnej, nie podlegającej postanowieniom niniejszej Konwencji.

Do radjotelegramów dopuszczonych mają się stosować zwykłe taksy.

Każdy radjotelegram, pochodzący ze stacji okrętowej i odebrany przez stację nadbrzeżną kraju układającego się lub przyjęty celem przesłania w tranzycie przez administrację kraju, należącego do Konwencji, jest wysłany dalej.

Również jest przesyłany dalej każdy radjotelegram przeznaczony dla okrętu, jeżeli administracja kraju układającego się przyjęła go od nadawcy, lub jeżeli administracja kraju układającego się przyjęła telegram celem przesłania w tranzycie przez kraj nie układający się z zastrzeżeniem.

Art. 15.

Postanowienia artykułów 8 i 9 tej Konwencji mają zastosowanie również do innych urządzeń radjotelegraficznych, niewskazanych w art. 1.

Art. 16.

Rządy, które nie podpisały niniejszej Konwencji, mogą na swe życzenie przystąpić do niej.

La Somalle Itallienne;
Chosen, Formosa, le Sakhalin japoński et le territoire loué de Kwantoung;
Les Indes néerlandaises;
La Colonie de Curaçao;
L'Afrique occidentale portugaise;
L'Afrique orientale portugaise et les possessions portugaises asiatiques;
L'Asie centrale russe (littoral de la Mer Caspienne);
Boukhara;
Khiwa;
La Sibérie occidentale (littoral de l'Océan Glacial);
La Sibérie orientale (littoral de l'Océan Pacifique);

Art. 13.

Le Bureau International de l'Union télégraphique est chargé de réunir, de coordonner et de publier les renseignements de toute nature relatifs à la radiotélégraphie, d'instruire les demandes de modification à la Convention et au Règlement, de faire promulguer les changements adoptés et, en général, de procéder à tous travaux administratifs, dont il serait ainsi dans l'intérêt de la radiotélégraphie internationale.

Les frais de cette institution sont supportés par tous les Pays contractants.

Art. 14.

Chacune des Hautes Parties contractantes se réserve la faculté de fixer les conditions dans lesquelles elle admet les radiotélégrammes en provenance ou à destination d'une station, soit de bord, soit côtière, qui n'est pas soumise aux dispositions de la présente Convention.

Si un radiotélégramme est admis, les taxes ordinaires doivent lui être appliquées.

Il est donné cours à tout radiotélégramme provenant d'une station de bord et reçu par une station côtière d'un Pays contractant ou accepté en transit par l'Administration d'un Pays contractant.

Il est également donné cours à tout radiotélégramme à destination d'un navire, si l'Administration d'un Pays contractant en a accepté le dépôt ou si l'Administration d'un Pays contractant l'a accepté en transit d'un Pays non contractant, sous réserve du droit de la station côtière de refuser la transmission à une station de bord relevant d'un Pays non contractant.

Art. 15.

Les dispositions des articles 8 et 9 de cette Convention sont également applicables aux installations radiotélégraphiques autres que celles visées à l'article 1-er.

Art. 16.

Les Gouvernements, qui n'ont point pris part à la présente Convention sont admis à y adhérer sur leur demande.

O takim przystąpieniu zawiadamia się drogą dyplomatyczną ten z Rządów układających się, na którego terytorjum odbyła się ostatnia Konferencja, a ten Rząd zawiadomi wszystkie inne Rządy.

Takie przystąpienie zawiera z samego prawa przystąpienie do wszystkich klauzul niniejszej Konwencji i dopuszczenie do udziału we wszystkich korzyściach w niej omówionych.

Przystąpienie do Konwencji Rządu kraju, mającego kolonie, posiadłości lub protektoraty, nie oznacza przystąpienia kolonii, posiadłości i protektoratów tegoż kraju, o ile Rząd ten nie przedstawi w tym celu odpowiedniej deklaracji. Te kolonie, posiadłości lub protektoraty jako całość lub każde z nich oddzielnie, mogą stanowić podmiot oddzielnego przystąpienia albo też oddzielnego wypowiedzenia pod warunkami przewidzianymi w artykule niniejszym i 22-im.

Art. 17.

Postanowienia art. 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 11, 12 i 17 Międzynarodowej Konwencji Telegraficznej, zawartej w Petersburgu 10/22 lipca 1875 r. mają zastosowanie do Międzynarodowej Radiotelegrafji.

Art. 18.

W razie różnicy zdań pomiędzy dwoma lub więcej Rządami, układającymi się, co do interpretacji lub wykonania bądź niniejszej Konwencji, bądź też Regulaminu, przewidzianego w art. 11, sprawa sporna może być poddana za wspólną zgodą pod rozstrzygnięcie Sądu rozjemczego. W takim wypadku każdy z Rządów interesowanych wybiera inny Rząd niezainteresowany w tej sprawie.

Delegacja sędziów Sądu rozjemczego ma być powzięta przez absolutną większość głosów.

W razie podziału głosów sędziowie rozejmujący, celem rozstrzygnięcia sprawy spornej wybierają inny układający się Rząd również niezainteresowany w sporze. W braku porozumienia co do tego wyboru, każdy sędzia proponuje jakiś nie zainteresowany, układający się Rząd. Pomędzy temi zaproponowanymi Rządami ciągnie się losy. Losuje ten Rząd, na którego terytorjum urzęduje Biuro Międzynarodowe, przewidziane w art. 13.

Art. 19.

Wysokie układające się Strony obowiązują się wydać lub zaproponować swoim odnośnym ciałom prawodawczym wydanie zarządzeń niezbędnych w celu zapewnienia wykonania niniejszej Konwencji.

Art. 20.

Wysokie układające się Strony podają sobie wzajemnie do wiadomości ustawy, które już mogły być wydane lub które będą wydane w ich krajach odnośnie co do przedmiotu niniejszej Konwencji.

Art. 21.

Wysokie układające się Strony zachowują zupełną swobodę odnośnie co do urządzeń radiotelegraficznych, nie przewidzianych w art. 1, w szczegól-

Cette adhésion est notifiée par la voie diplomatique à celui des Gouvernements contractants, au sein duquel la dernière Conférence a été tenue et par celui-ci à tous les autres.

Elle emporte de plein droit accession à toutes les clauses de la présente Convention et admission à tous les avantages y stipulés.

L'adhésion à la Convention du Gouvernement d'un Pays ayant des colonies, possessions ou protectorats ne comporte pas l'adhésion de ses colonies, possessions ou protectorats, à moins d'une déclaration à cet effet de la part de ce Gouvernement. L'ensemble de ces colonies, possessions et protectorats ou chacun d'eux séparément peut faire l'objet d'une adhésion distincte ou d'une dénonciation distincte dans les conditions prévues au présent article et à l'article 22.

Art. 17.

Les dispositions des articles 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 11, 12 et 17 de la Convention télégraphique internationale de St. Pétersbourg du 10/22 Juillet 1875 sont applicables à la radiotélégraphie internationale.

Art. 18.

En cas de dissentiment entre deux ou plusieurs Gouvernements contractants relativement à l'interprétation ou à l'exécution, soit de la présente Convention, soit du Règlement prévu par l'article 11, la question en litige peut, d'un commun accord, être soumise à un jugement arbitral. Dans ce cas, chacun des Gouvernements en cause en choisit un autre non intéressé dans la question.

La décision des arbitres est prise à la majorité absolue des voix.

En cas de partage des voix, les arbitres choisissent, pour trancher le différend, un autre Gouvernement contractant également désintéressé dans le litige. A défaut d'une entente concernant ce choix, chaque arbitre propose un Gouvernement contractant désintéressé; il est tiré au sort entre les Gouvernements proposés. Le tirage au sort appartient au Gouvernement sur le territoire duquel fonctionne le Bureau international prévu à l'article 13.

Art. 19.

Les Hautes Parties contractantes s'engagent à prendre ou à proposer à leurs législatures respectives les mesures nécessaires pour assurer l'exécution de la présente Convention.

Art. 20.

Les Hautes Parties contractantes se communiqueront les lois, qui auraient déjà été rendues ou qui viendraient à l'être dans leurs Pays relativement à l'objet de la présente Convention.

Art. 21.

Les Hautes Parties contractantes conservent leur entière liberté relativement aux installations radiotélégraphiques non prévues à l'article 1-er et, notam-

ności odnośnie co do urządzeń marynarki wojennej i wojskowych, a także co do stacji, zapewniających komunikację pomiędzy dwoma stałymi punktami. Wszystkie tego rodzaju urządzenia i stacje podlegają jedynie zobowiązaniom, przewidzianym w art. 8 i 9 niniejszej Konwencji.

Jednakże jeżeli te urządzenia i stacje uskutecznią wymianę publicznej korespondencji morskiej, to celem wykonywania tej służby mają stosować się do przepisów Regulaminu, dotyczącego sposobu przesyłania korespondencji i rachunkowości.

Jeżeli, z drugiej strony, stacje nadbrzeżne, obok prowadzenia korespondencji publicznej z okrętami na morzu, zapewniają równocześnie korespondencję między punktami stałymi, to nie podlegają przepisom Konwencji, z wyjątkiem postanowienia artykułów 8 i 9 tejże Konwencji.

Wszelako stałe stacje lądowe, korespondujące między sobą, nie powinny odmawiać wymiany radiotelegramów z inną stałą stacją z powodu systemu, przyjętego przez tę ostatnią; atoli każdy kraj ma zupełnie wolną rękę w organizowaniu służby korespondencji pomiędzy stałymi punktami i przy oznaczaniu korespondencji do załatwiania przez stacje, przystosowane do tej służby.

Art. 22.

Niniejsza Konwencja będzie podana do wykonania od 1 lipca 1913 r. i pozostaje w mocy na czas nieograniczony i aż do upływu rocznego terminu od dnia, w którym zostało zgłoszone wypowiedzenie jej.

Wypowiedzenie wywiera swój skutek tylko w stosunku do Rządu, w imieniu którego zostało ono zgłoszone. Dla innych układających się Stron Konwencja pozostaje nadal w mocy.

Art. 23.

Niniejsza Konwencja ma być ratyfikowana i dokumenty ratyfikacyjne mają być złożone w Londynie w możliwie jaknajkrótszym czasie.

W wypadku, gdyby jedna lub kilka z Wysokich Stron układających się nie ratyfikowała Konwencji, mimo to pozostanie ona obowiązującą dla tych Stron, które ją ratyfikowały.

Na dowód czego odnośni pełnomocnicy podpisali Konwencję w jednym egzemplarzu, który pozostaje w archiwum Rządu Brytyjskiego i którego jeden odpis wręczony będzie każdej Stronie.

Sporządzono w Londynie 5 lipca 1919 r.

ment, aux installations navales et militaires ainsi qu'aux stations assurant des communications entre points fixes. Toutes ces installations et stations restent soumises uniquement aux obligations prévues aux articles 8 et 9 de la présente Convention.

Toute fois, lorsque ces installations et stations font un échange de correspondance publique maritime, elles se conforment, pour l'exécution de ce service, aux prescriptions du Règlement en ce qui concerne le mode de transmission et la comptabilité.

Si, d'autre part, des stations côtières assurent, en même temps que la correspondance publique avec les navires en mer, des communications entre points fixes, elles ne sont pas soumises, pour l'exécution de ce dernier service, aux dispositions de la Convention, sous réserve de l'observation des articles 8. et 9. de cette Convention.

Cependant les stations fixes, qui font de la correspondance entre terre et terre ne doivent pas refuser l'échange de radiotélégrammes avec une autre station fixe à cause du système adopté par cette station; toutefois la liberté de chaque Pays reste entière en ce qui concerne l'organisation du service de la correspondance entre points fixes et la détermination des correspondances à faire par les stations affectées à ce service.

Art. 22.

La présente Convention sera mise à exécution à partir du 1-er juillet 1913 et demeurera en vigueur pendant un temps indéterminé et jusqu'à l'expiration d'une année à partir du jour, où la dénonciation en sera faite.

La dénonciation ne produit son effet qu'à l'égard du Gouvernement au nom duquel elle a été faite. Pour les autres Parties contractantes, la Convention reste en vigueur.

Art. 23.

La présente Convention sera ratifiée et les ratifications en seront déposées à Londres dans le plus bref délai possible.

Dans le cas où une ou plusieurs des Hautes Parties contractantes ne ratifieraient pas la Convention, celle-ci n'en sera pas moins valable pour les Parties, qui l'auront ratifiée.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires respectifs ont signé la Convention en un exemplaire qui restera déposé aux archives du Gouvernement britannique et dont une copie sera remise à chaque Partie.

Fait à Londres, le 5 Juillet 1912.

PROTOKUŁ KOŃCOWY.

W chwili przystąpienia do podpisania Konwencji, postanowionej przez Międzynarodową Konferencję radiotelegraficzną w Londynie, niżej podpisani pełnomocnicy zgodzili się na to, co następuje:

I.

Wobec tego, że dokładny charakter zgłoszonego przez Bośnię-Hercegowinę przystąpienia nie jest jeszcze dokładnie określony, uznano, że jeden głos ma być udzielony Bośni-Hercegowinie, natomiast ma później nastąpić decyzja co do kwestji, czy ten głos przysługuje jej na zasadzie drugiego paragrafu artykułu 12 Konwencji, czy też ten głos udzielony jest jej zgodnie z postanowieniami trzeciego paragrafu tego artykułu.

II.

Następującą deklarację przyjmuje się do wiadomości:

Delegacja Stanów Zjednoczonych oświadcza, że Rząd jej zmuszony jest wstrzymać się od wszelkiej akcji, dotyczącej taryf, ponieważ w Stanach Zjednoczonych przesyłanie radiotelegramów jakoteż telegramów eksploatowane jest całkowicie lub częściowo przez handlowe albo prywatne towarzystwa.

III.

Następującą deklarację również przyjęto do wiadomości:

Rząd Kanady zastrzega sobie możliwość ustalania dla każdej ze swoich stacji nadbrzeżnych całkowitej opłaty morskiej za radiotelegramy, pochodzące z północnej Ameryki i przeznaczone dla jakiegokolwiek bądź okrętu w ten sposób, że opłata nadbrzeżna wynosi $\frac{2}{6}$, okrętowa zaś $\frac{2}{3}$ całkowitej opłaty.

Na dowód czego odnośni pełnomocnicy sporządzili niniejszy protokół końcowy, który będzie miał taką samą moc obowiązującą, jak gdyby jego postanowienia były włączone do tekstu samej Konwencji, do której się odnosi i podpisali go w jednym egzemplarzu, który pozostanie w archiwum Brytyjskiego Rządu i którego jeden odpis przestany będzie każdej stronie.

Sporządzono w Londynie 5 lipca 1912 r.

PROTOCOLE FINAL.

Au moment de procéder à la signature de la Convention arrêtée par la Conférence radiotélégraphique internationale de Londres, les Plénipotentiaires soussignés sont convenus de ce qui suit:

I.

La nature exacte de l'adhésion notifiée de la part de la Bosnie-Herzégovine, n'étant pas encore déterminée, il est reconnu, qu'une voix est attribuée à la Bosnie-Herzégovine, une décision devant intervenir ultérieurement sur le point de savoir si cette voix lui appartient en vertu du second paragraphe de l'article 12. de la Convention, ou si cette voix lui est accordée conformément aux dispositions du troisième paragraphe de cet article.

II.

Il est pris acte de la déclaration suivante:

La Délégation des Etats-Unis déclare, que son Gouvernement se trouve dans la nécessité de s'abstenir de toute action concernant les tarifs, parce que la transmission des radiotélégrammes ainsi que celle des télégrammes dans les Etats-Unis est exploitée, soit entièrement, soit en partie, par des Compagnies commerciales ou particulières.

III.

Il est également pris acte de la déclaration suivante:

Le Gouvernement du Canada se réserve la faculté de fixer séparément, pour chacune de ses stations côtières, une taxe maritime totale pour les radiotélégrammes originaires de l'Amérique du Nord et destinés à un navire quelconque, la taxe côtière s'élevant aux trois cinquièmes et la taxe de bord aux deux cinquièmes de cette taxe totale.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires respectifs ont dressé le présent Protocole final, qui aura la même force et la même valeur que si ses dispositions étaient insérées dans le texte même de la Convention à laquelle il se rapporte, et ils l'ont signé en un exemplaire, qui restera déposé aux archives du Gouvernement britannique et dont une copie sera remise à chaque Partie.

Fait à Londres, le 5 Juillet 1912.

Wspomniane wyżej zastrzeżenia brzmią, jak następuje:

- 1) „Ze względu na ewentualną w przyszłości prywatną eksploatację swych stacji radiotelegraficznych publicznego użytku, zastrzega się swobodę działania w stosunku do tych artykułów Konwencji i jej aneksów, które dotyczą wysokości wewnętrznych taryf radiotelegraficznych”.
- 2) „Aż do czasu ratyfikowania Traktatu Pokojowego z Rosją, polskie stacje radiotelegraficzne podlegają specjalnym ustanowionym na czas wojny przepisom i do czasu powyższego całkowite uzgodnienie ich działalności z przepisami Konwencji nastąpić nie może”.

Do powyższej Konwencji należą dotychczas następujące państwa, kraje i terytoria:

Spis krajów Państw i terytorjów, które przystąpiły do międzynarodowej Konwencji Radjotelegraficznej.

K R A J	Data przystąpienia do Międzynarodowej Unji Radjotelegraficznej	K R A J	Data przystąpienia do Międzynarodowej Unji Radjotelegraficznej
Meksyk	6 października 1913.	Kuba	16 stycznia 1918.
Trypolis	} 13 stycznia 1914.	Guadelupa	10 stycznia 1917.
Cyrenaika		Islandja	26 lutego 1919.
Sarawak		Martynika	13 lutego 1917.
Boliwia	13 października 1915.	Jugosławja	17 czerwca 1919.
Kolumbia	25 sierpnia 1914.	Wenezuela	13 sierpnia 1920.
Guatemala	10 lipca 1914.	Chiny	1 września 1920.
Nowa Kaledonia	19 lutego 1915.	Polska	7 stycznia 1921.
Panama	14 lipca 1914.	Gdańsk (Wolne Miasto)	1 lipca 1921.
Peru	12 lipca 1915.	Ekwador	1 lipca 1920.
Tongo	29 maja 1915.	Czechosłowacja	30 grudnia 1920.
Francuskie posiadłości w Oceanji	3 lutego 1916.	Łotwa	1 stycznia 1922.

Minister Spraw Zagranicznych:

G. Narutowicz